

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1961-1962.

5 DÉCEMBRE 1961.

**PROJET DE LOI
fixant
pour l'année 1962 le contingent de l'armée.**

**RAPPORT
FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA DEFENSE NATIONALE (1),
PAR M. DECKER.**

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission de la Défense Nationale a examiné le projet relatif au contingent pour 1962 au cours de sa réunion du 22 novembre.

Ce contingent de 1962 est fixé à 115 428 unités, contre 122 786 en 1961. Ce chiffre représente une limite que le Ministre s'engage à respecter; il en est du reste toujours ainsi.

Il comporte une réduction de plus de sept mille unités. La réduction, déclare le Ministre, sera particulièrement marquée pour la catégorie des militaires de carrière : 65 722 en 1962 contre 71 322 en 1961. Par contre, le nombre de miliciens passe de 40 193 à 42 233. Il n'est prévu cependant que 8 968 rappels contre 11 271.

Poursuivant, le Ministre expose les raisons de la diminution du nombre des militaires de carrière : a) impératifs d'ordre budgétaire; b) difficulté du recrutement en période de plein emploi.

(1) Composition de la Commission :

Président: M. Behogne.

A. — Membres : MM. Decker, Jaminet, Kelchtermans, Lenoir, Mertens, Servais, Tanghe, Van Lindt, Van Royen, Verbaanderd, Verboven. — Cools, De Groote, Dejardin, Gelders, Gillis, Namèche, Sebrechts, Sercu, Van Eynde, Vanthilt. — Mundeleer, Van der Schueren.

B. — Suppléants : MM. Charpentier, Cooreman, Dewulf, Duvivier, Gaspar, Schyns. — Cudell, Deconinck (J.), Mme Groesser-Schroyens, MM. Henry, Radoux. — Boey.

Voir :

208 (1961-1962) :

— N° 1: Projet transmis par le Sénat.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1961-1962.

5 DECEMBER 1961.

**WETSONTWERP
houdende vaststelling
van de legersterkte voor het jaar 1962.**

**VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE LANDSVERDEDIGING (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DECKER.**

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor de Landsverdediging heeft het ontwerp betreffende de legersterkte voor 1962 onderzocht in haar vergadering van 22 november.

De legersterkte voor het jaar 1962 is vastgesteld op 115 428 eenheden, tegenover 122 786, in 1961. Dit cijfer is een grens die de Minister belooft te zullen in acht nemen; dit is trouwens steeds het geval.

Het komt dus neer op een vermindering met meer dan zeven duizend eenheden. De vermindering, aldus de Minister, zal bijzonder merkbaar zijn in de categorie van de beroepsmilitairen : 65 722 in 1962, tegenover 71 322 in 1961. Het aantal dienstplichtigen loopt daarentegen op van 40 193 tot 42 233. Er worden echter slechts 8 968 wederoproepingen in uitzicht gesteld tegenover 11 271.

De Minister zet vervolgens de redenen uiteen van de vermindering van het aantal beroepsmilitairen : a) dwingende redenen van budgettaire aard; b) aanwervingsmoeilijkheden in een periode van volle werkverschaffing.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter: de heer Behogne.

A. — Leden : de heren Decker, Jaminet, Kelchtermans, Lenoir, Mertens, Servais, Tanghe, Van Lindt, Van Royen, Verbaanderd, Verboven. — Cools, De Groote, Dejardin, Gelders, Gillis, Namèche, Sebrechts, Sercu, Van Eynde, Vanthilt. — Mundeleer, Van der Schueren.

B. — Plaatsvervangers : de heren Charpentier, Cooreman, Dewulf, Duvivier, Gaspar, Schyns. — Cudell, Deconinck (J.), Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Henry, Radoux. — Boey.

Zie :

208 (1961-1962) :

— N° 1: Ontwerp door de Senaat overgezonden.

Le taux des salaires est plus intéressant pour les techniciens dans le secteur civil; la stabilité de l'emploi joue aussi un très grand rôle. Aussi longtemps que l'armée ne pourra pas garantir une stabilité plus grande, ou que l'Etat ne pourra donner aux militaires des garanties quant à leur rentrée dans certains emplois de la vie civile, le recrutement de volontaires sera difficile.

En ce qui concerne les rappelés, il faut se montrer très prudent pour des raisons d'ordre social et économique. Quant aux miliciens ordinaires, les années creuses étant dépassées, l'avenir nous réserve plus de facilités. Le contingent spécial est supprimé : il n'y en aura pas en 1962.

Un membre rappelle le vœu souvent exprimé par lui-même et par ses collègues de voir créer une commission chargée de revoir les critères médicaux utilisés à la sélection. Il évoque certains abus, par exemple le cas de miliciens qui accomplissent tout leur temps de service dans leur chambre. L'augmentation du nombre de miliciens permet d'être plus sévère pour les conditions physiques exigées au moment du recrutement.

Le Ministre reconnaît qu'il est souhaitable de renforcer les critères et il envisage de les faire revoir dans le sens d'une plus grande sévérité : cela répond d'ailleurs au vœu de l'armée. Mais il faut être prudent et ne pas pratiquer des éliminations tellement importantes qu'il faudrait recourir à des solutions plus coûteuses.

Le même membre, évoquant la suppression du contingent spécial, espère que ceux qui y auraient été versés — par exemple les aînés des familles nombreuses — ne seront pas retenus pour le service actif.

Le Ministre promet de s'informer de l'avancement du projet de loi de milice qui doit régler le cas.

Le même membre attire l'attention sur la situation des jeunes gens sous contrat d'apprentissage. La durée du contrat a été portée de 3 à 4 ans; or, on refuse aux intéressés, que l'on a engagés à signer un tel contrat, le bénéfice des dispositions applicables aux étudiants, en matière de sursis.

La loi de milice devra aussi en tenir compte. Enfin, le membre souhaite que l'on ne rappelle plus des professeurs et instituteurs avant la fin de l'année scolaire.

Un autre membre soulève à nouveau le problème des critères médicaux et se demande si le Centre de sélection du « Petit Château » est à cet égard composé de spécialistes au courant de ces critères. Souvent des déficients mentaux, ou soupçonnés tels, sont envoyés en observation, ce qui ne manque pas d'inquiéter leurs parents. Or il y en a qui, après examen approfondi, sont renvoyés dans les unités. Il serait souhaitable qu'au Petit Château les médecins — trop souvent de jeunes diplômés frais émouves de l'université — soient doublés de praticiens plus sûrs.

Le Ministre estime qu'en général le service est bien fait, mais cela n'exclut pas les erreurs. D'autre part, les commandants d'unité ne sont pas toujours d'accord avec les décisions du médecin : en ce cas, un second examen est de règle.

Un membre relit des passages du projet de loi sur la milice, dont le rapport vient d'être publié (*Doc.*, n° 123/2), et selon lesquels les libérés du service actif pourront être affectés à la Protection Civile.

Un autre membre intervient et demande ce qui se passera en cas d'accident ?

De techniciers worden beter betaald in de private sector; de vastheid van betrekking speelt eveneens een zeer grote rol. Zolang het leger geen grotere vastheid zal kunnen bieden of de Staat de militairen geen waarborgen zal kunnen geven wat betreft hun wederopneming in bepaalde burgerlijke betrekkingen, zal de aanwerving van vrijwilligers moeilijk blijven.

Wat de wederopgeroepen betreft, moet men zeer voorzichtig zijn om redenen van sociale en economische aard. Voor de gewone dienstplichtigen zijn de jaren van het lichingstekort voorbij, wat de zaken in de toekomst zal vergemakkelijken. Het speciaal contingent is afgeschaft: er zal er geen zijn in 1962.

Een lid herinnert aan de wens, die hijzelf en collega's van hem hebben geuit, namelijk dat een commissie zou worden opgericht die ermee belast zou zijn de geneeskundige criteria, die bij de selectie worden aangewend, te herzien. Hij haalt bepaalde misbruiken aan, zoals bijvoorbeeld het geval van dienstplichtigen die gans hun diensttijd op de rustkamer doorbrengen. Nu er meer dienstplichtigen zijn, is het mogelijk strenger te zijn voor de lichaamelijke hoedanigheden welke vereist zijn op het ogenblik van de aanwerving.

De Minister erkent dat het wenselijk is strengere criteria in te voeren en hij is van plan ze in die zin te doen herzien; dit beantwoordt trouwens aan de wens van het leger. Men moet echter voorzichtig zijn en geen zo belangrijke uitschakelingen doen die grote uitgaven zouden meebrengen.

Hetzelfde lid brengt de afschaffing van het speciaal contingent ter sprake en hoopt dat zij die hiervoor in aanmerking komen — b.v. de oudste zoons uit grote gezinnen — geen actieve dienst zullen moeten doen.

De Minister belooft nadere inlichtingen in te winnen over de stand van het wetsontwerp op de dienstplicht, dat die gevallen moet regelen.

Hetzelfde lid vestigt de aandacht op de toestand der jongelieden die op leercontract werken. De duur van het contract is van 3 op 4 jaar gebracht, maar aan degenen, die dergelijk contract hebben gesloten, wordt het genot ontzegd van de bepalingen welke inzake uitstel op de studenten van toepassing zijn.

Ook in de militiewet zal daar rekening mee gehouden moeten worden. Ten slotte wenst het lid dat vóór het einde van het schooljaar geen leraars en onderwijzers meer worden wederopgeroepen.

Een ander lid komt terug op de geneeskundige criteria en vraagt zich in dit verband af of het Selectiecentrum in het « Klein Kasteeltje » wel bestaat uit specialisten die met deze criteria vertrouwd zijn. Vaak immers worden geesteszwakken of vermoedelijke zwakzinnigen, tot verontrustung van hun ouders, in observatie geplaatst, maar na een grondig onderzoek worden sommigen van hen weer naar de eenheden verwezen. In het « Klein Kasteeltje » zouden, benevens de geneesheren — die al te vaak pas afgestudeerd zijn —, best ook practici met een degelijker ervaring beschikbaar moeten zijn.

Naar het oordeel van de Minister wordt de dienst doorgaans naar behoren vervuld, maar daarmee zijn vergissingen niet uitgesloten. Daarenboven gaan de commandanten van de eenheden niet altijd akkoord met de beslissingen van de geneesheer en in dat geval moet een tweede onderzoek plaatsvinden.

Een lid leest uit het wetsontwerp op de militie, waarvan het verslag zo pas is verschenen (*Stuk*, n° 123/2), opnieuw de passussen voor, volgens welke degenen die van actieve dienst zijn vrijgesteld, voor de Burgerlijke Bescherming kunnen worden aangewezen.

Een ander lid vraagt, wat er zal gebeuren, zo die jongelieden een ongeval overkomt.

Un membre soulève le cas de miliciens qui au cours de leur terme de milice contractent des maladies ou subissent des accidents dont les conséquences parfois très graves, allant jusqu'à l'incapacité totale, ne se révèlent qu'un certain temps après la fin du service militaire. Dans ce cas, l'armée rejette toute responsabilité. Elle exige des preuves, généralement par témoignages et ces preuves sont souvent difficiles à rassembler.

Le Ministre rappelle que lorsqu'un milicien a contracté une infirmité dont les séquelles n'étaient pas prévisibles, il faut bien qu'il en administre les preuves.

Un membre rappelle que les commissions spéciales ont examiné de nombreux cas de ce genre, parmi les militaires ayant participé aux campagnes de 1914-1918 et 1940-1945. Les critères qui ont servi de base sont nettement dépassés et il conviendrait de les réviser. Mais cela est de la compétence du Ministre des Finances.

Un membre souligne qu'au cours des réunions récentes de l'O.T.A.N. à Paris, l'accent a été mis sur la nécessité d'augmenter le nombre de divisions mises à la disposition du commandement en chef. Le Ministre pense-t-il, alors que le contingent diminue d'année en année, pouvoir couvrir toutes les obligations de la Belgique en la matière ?

Réponse du Ministre : a) la participation belge n'est pas exactement connue; b) de toute façon la Belgique n'est tenue que dans la mesure de ses moyens; c) il n'est pas exclu de pouvoir accroître le contingent l'année suivante pour donner éventuellement satisfaction à des exigences de l'O.T.A.N.

Un membre demande s'il est exact que 1 200 militaires de carrière vont être envoyés en Allemagne. Dans l'affirmative a-t-on prévu suffisamment des logements pour leurs familles ?

Le Ministre répond qu'il a décidé d'envoyer un millier de ces militaires en Allemagne et que la décision est déjà appliquée. Il s'agit de 50 officiers, environ 160 sous-officiers, et des caporaux et soldats. Ils ont été choisis par priorité et dans l'ordre suivant : a) les volontaires; b) les célibataires; c) les mariés sans enfants; d) les mariés avec deux enfants au maximum.

On a tenu compte des difficultés sociales et aussi des problèmes de logement.

On a besoin de 600 logements nouveaux. Le programme des locations en tient compte. Dans la mesure du possible on donne à ces militaires la possibilité de louer individuellement moyennant une indemnité de logement. Si d'ici fin 1962 le problème du logement n'était pas résolu, la situation deviendrait encore plus difficile, en raison du renforcement général des forces de l'O.T.A.N.

A la question de savoir si un militaire désigné pour l'Allemagne peut muter avec un autre, ce dernier volontaire, le Ministre répond que cette possibilité existe dans le cadre de la même spécialité.

Un membre souligne qu'à la réunion des parlementaires de l'O.T.A.N. à Paris, il a démontré que la Belgique s'est acquittée de sa part d'efforts.

Plusieurs membres demandent au Ministre de leur faire, lors de la discussion du budget de la Défense Nationale un compte rendu du déroulement de la conférence. Un autre membre croit qu'il existait un certain malaise à cette conférence, du fait que le Ministre des Affaires Etrangères, M. Spaak, n'avait pas pris contact avec l'O.T.A.N. avant

Een lid brengt het geval ter sprake, waarin miliciens gedurende hun diensttijd ziekten opdoen of het slachtoffer worden van ongevallen waarvan de soms zeer ernstige gevolgen — soms volledige werkongeschiktheid — pas enige tijd na het einde van de legerdienst aan het licht treden. In dergelijke gevallen wijst het leger elke aansprakelijkheid af. Er worden bewijzen, doorgaans in de vorm van getuigenissen, geëist en dikwijls is het moeilijk dergelijke bewijzen te vinden.

De Minister wijst erop dat een milicien, die een lichaamsgebrek heeft opgedaan waarvan de gevolgen niet waren te voorzien, daarvan het bewijs moet leveren.

Een lid herinnert eraan dat de bijzondere commissies tal van dergelijke gevallen hebben onderzocht in verband met militairen die aan de veldtochten van 1914-1918 en van 1940-1945 hebben deelgenomen. De criteria, die tot grondslag hebben gediend, zijn voorbijgestreefd en dienen te worden herzien. Dit valt echter onder de bevoegdheid van de Minister van Financiën.

Een lid merkt op dat op de recente vergaderingen van de N.A.V.O. te Parijs nadrukkelijk is gewezen op de noodzaak om een groter aantal divisies ter beschikking van het opperbevel te stellen. Is de Minister van oordeel dat België al zijn verplichtingen terzake zal kunnen naleven, terwijl het contingent van jaar tot jaar vermindert ?

Antwoord van de Minister : a) het aandeel van België is niet nauwkeurig bekend; b) België is in elk geval slechts gebonden voor zover zijn middelen het toelaten; c) het is niet uitgesloten dat het contingent het volgende jaar wordt opgevoerd teneinde eventueel te voldoen aan de door de N.A.V.O. gestelde eisen.

Een lid vraagt of het waar is dat 1 200 beroepsmilitairen naar Duitsland zullen worden overgeplaatst. Zo ja, heeft men dan voorzien in voldoende huisvesting voor hun gezinnen ?

De Minister antwoordt dat hij heeft besloten een duizental beroepsmilitairen naar Duitsland te zenden en dat deze beslissing reeds in uitvoering is. Het betreft 50 officieren, circa 160 onderofficieren en een aantal korporaals en soldaten, voor het merendeel technici. Zij werden bij voorrang gekozen uit de volgende categorieën, in de hierna opgegeven volgorde : a) vrijwilligers; b) ongehuwd; c) gehuwd zonder kinderen; d) gehuwd met ten hoogste twee kinderen.

Zodoende werd rekening gehouden met maatschappelijke moeilijkheden en met het vraagstuk van de huisvesting.

Zeshonderd nieuwe woningen zijn nodig. Het huurprogramma houdt hiermee rekening. Deze militairen worden zoveel mogelijk in de gelegenheid gesteld een aparte woning te huren tegen een huisvestingsvergoeding. Indien het vraagstuk van de huisvesting niet vóór einde 1962 is opgelost, zal de toestand nog moeilijker worden ingevolge de algemene opvoering van de strijdkrachten van de N.A.V.O.

Op een vraag of een voor Duitsland aangewezen militair mag ruilen met een ander die zich vrijwillig aanbiedt, antwoordt de Minister dat zulks mogelijk is binnen het kader van een zelfde specialiteit.

Een lid vestigt er de aandacht op dat hij op de vergadering van de parlementsleden van de N.A.V.O. te Parijs, heeft aangetoond dat België ruimschoots zijn deel heeft bijgedragen.

Verscheidene leden vragen aan de Minister verslag over het verloop van die conferentie te willen uitbrengen bij de behandeling van de begroting van Landsverdediging. Een ander lid wijst op een zekere malaise die op die conferentie zou hebben geheerst, ten gevolge van het feit dat de heer Spaak, Minister van Buitenlandse Zaken, geen

de se rendre à Moscou. Un autre membre estime que ce n'est pas au Ministre de la Défense Nationale qu'il faut poser des questions au sujet du rôle joué par un de ses collègues : plusieurs commissaires opinent dans ce sens, après que le Ministre eut rappelé que M. Spaak n'avait pas pris l'initiative d'aller à Moscou, mais qu'il y avait été invité, et ensuite que M. Spaak avait certainement informé ceux qui devaient l'être.

La discussion générale est close.

Votes.

Les articles et l'ensemble du projet de loi sont adoptés à l'unanimité, moins une abstention.

Le Rapporteur,

C. DECKER.

Le Président a.i.,

A. SERCU.

contact met de N.A.V.O. had opgenomen alvorens hij zich naar Moskou begaf. Een ander lid meent dat aan de Minister van Landsverdediging geen vragen mogen worden gesteld omtrent de rol die een ander bewindsman heeft gespeeld : verscheidene leden treden dit standpunt bij, nadat de Minister eraan herinnerd had, dat niet de heer Spaak het initiatief had genomen om naar Moskou te gaan, doch dat hij daar was uitgenodigd en dat hij zeker de personen had ingelicht die op de hoogte behoorden te worden gebracht.

De algemene besprekking is gesloten.

Stemmingen.

De artikelen van het wetsontwerp en het ontwerp in zijn geheel worden eenparig, op een onthouding na, aangenomen.

De Verslaggever,

C. DECKER.

De Voorzitter a.i.,

A. SERCU.